Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/419

2026 2 20

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2026/419

2026 m. vasario 10 d.

dėl prašymo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/788 užregistruoti Europos piliečių iniciatyvą „ES benamių šunų, kačių ir gyvūnų globos namuose laikomų gyvūnų apsaugos ES arba trečiosiose šalyse iniciatyva“

(pranešta dokumentu Nr. C(2026) 958)

(Tekstas autentiškas tik vokiečių kalba)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/788 dėl Europos piliečių iniciatyvos ([1]), ypač į jo 6 straipsnio 4 dalį,

kadangi:

(1) 2026 m. sausio 13 d. Komisijai pateiktas prašymas užregistruoti Europos piliečių iniciatyvą „ES benamių šunų, kačių ir gyvūnų globos namuose laikomų gyvūnų apsaugos ES arba trečiosiose šalyse iniciatyva“;

(2) šis prašymas pateiktas po to, kai 2025 m. lapkričio 28 d. Komisijai buvo pateiktas prašymas užregistruoti Europos piliečių iniciatyvą „ES benamių šunų, kačių ir gyvūnų globos namuose laikomų gyvūnų apsaugos ES arba trečiosiose šalyse iniciatyva“;

(3) pagal Reglamento (ES) 2019/788 6 straipsnio 4 dalį 2026 m. sausio 5 d. raštu (C(2026) 10 *final*) Komisija pranešė organizatorių grupei, kad iniciatyva, kurią 2025 m. lapkričio 28 d. prašyta užregistruoti, atitinka to reglamento 6 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos a, d ir e punktuose nustatytus registracijos reikalavimus ir kad jo 6 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos b punktas nėra taikytinas. Tačiau Komisija taip pat paaiškino, kad iniciatyva neatitinka Reglamento (ES) 2019/788 6 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos c punkte nustatyto reikalavimo. Visų pirma, Sąjunga neturi įgaliojimų formuoti ir įgyvendinti benamių gyvūnų apsaugos siekiant užtikrinti gyvūnų gerovę politiką;

(4) todėl, remdamasi Reglamento (ES) 2019/788 6 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa, Komisija pranešė organizatoriams, kad pagal to reglamento 6 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą jie gali pradinę iniciatyvą iš dalies pakeisti atsižvelgdami į Komisijos vertinimą, palikti ją tokią pačią arba ją atsiimti;

(5) 2026 m. sausio 13 d. organizatorių grupė pateikė iš dalies pakeistą iniciatyvą;

(6) organizatoriai nurodė, kad iš dalies pakeista iniciatyva siekiama paraginti Komisiją „pagal savo kompetenciją pateikti pasiūlymų dėl Sąjungos teisės aktų, kuriais būtų stiprinama benamių šunų, kačių ir gyvūnų globos namuose laikomų gyvūnų apsauga ES ir užtikrinama, kad ES veiksmais trečiosiose šalyse nebūtų prisidedama prie gyvūnų kančių“. Visų pirma iniciatyva „siekiama dar labiau apriboti šunų ir kačių naudojimą mokslo tikslais, įskaitant galimus Direktyvos 2010/63/ES pakeitimus“, ir raginama, kad „ES prekybos, asocijavimo ir finansavimo priemonės [būtų] rengiamos taip, kad ES lėšos arba prekybos lengvatos būtų suteikiamos, o bendradarbiavimas vykdomas, tik jei laikomasi būtinųjų šunų ir kačių apsaugos standartų“. Be to, inciatyvos organizatorių nuomone, reikėtų „skatinti tvarias ir humaniškas priemones, pavyzdžiui, populiacijos valdymą, kastravimo ir skiepijimo programas, veterinarinę priežiūrą, registravimą ir švietimą gyvūnų gerovės klausimais“. Daugiau informacijos apie iš dalies pakeistos iniciatyvos aplinkybes, dalyką ir tikslus pateikiama jai skirto dokumento priede;

([1]) OL L 130, 2019 5 17, p. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

(7) dėl benamių kačių ir šunų Komisija pažymi, kad Sąjungos įgaliojimai teisėkūros ir vykdymo užtikrinimo priemonėmis gerinti gyvūnų gerovę apima tik Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 13 straipsnyje išsamiai išvardytas politikos sritis, t. y. žemės ūkio, žuvininkystės, transporto, vidaus rinkos, mokslinių tyrimų bei technologinės plėtros ir kosmoso politikos sritis. Todėl Komisija negalėtų pateikti pasiūlymo dėl Sutartims įgyvendinti reikalingo Sąjungos teisės akto dėl benamių kačių ir šunų apsaugos siekiant gyvūnų gerovės. Už šias politikos sritis lieka išimtinai atsakingos valstybės narės;

(8) dėl gyvūnų globos namų, kuriuose laikomos katės ir šunys, Komisija mano, kad ji galėtų pateikti teisės akto pasiūlymą, remdamasi SESV 43 straipsnio 2 dalimi ir 114 straipsniu, nes Sąjungos kačių ir šunų rinkoje gyvūnų globos namai, tiekdami didelį skaičių kačių ir šunų, vykdo ekonominę veiklą ir konkuruoja su veisėjais. Be to, siekiant, kad kačių ir šunų pateikimo rinkai taisyklėmis būtų galima užtikrinti aukštą gyvūnų gerovės apsaugos lygį, būtina visoms Sąjungos rinkai pateikiamoms katėms ir šunims, taigi ir gyvūnų globos namuose laikomoms katėms ir šunims, arba jų daugumai taikyti atsekamumo reikalavimus;

(9) kalbant apie bandymus su gyvūnais, Komisija, remdamasi SESV 114 straipsniu, galėtų pasiūlyti teisės aktą dėl gyvūnų, įskaitant benamius ir gyvūnų globos namuose laikomus gyvūnus, naudojimo mokslo tikslais;

(10) dėl prekybos ir bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis pasakytina, kad Komisija, remdamasi atitinkamai SESV 207, 209, 212 ir 217 straipsniais, galėtų priimti pasiūlymų dėl teisės aktų, pagal kuriuos galimybė gauti tokiuose susitarimuose numatytos naudos priklausytų nuo to, ar laikomasi būtiniausių benamių kačių ir šunų apsaugos standartų, kai tokios sąlygos būtų susijusios su Sąjungos kompetencijos vykdymu SESV 13 straipsnyje nurodytose politikos srityse ir padėtų siekti tų sričių politikos tikslų;

(11) galiausiai dėl Sąjungos finansavimo skyrimo valstybėms narėms arba trečiosioms šalims pasakytina, kad Komisija, remdamasi atitinkamai SESV 177 straipsnio 1 dalimi ir 209, 212 bei 217 straipsniais, galėtų priimti pasiūlymų dėl teisės aktų, pagal kuriuos galimybė gauti ES lėšų priklausytų nuo to, ar laikomasi būtiniausių benamių kačių ir šunų apsaugos standartų, kai tokios sąlygos būtų susijusios su Sąjungos kompetencijos vykdymu SESV 13 straipsnyje nurodytose politikos srityse ir padėtų siekti tų sričių politikos tikslų, o ES lėšų tikslas būtų pakankamai glaudžiai susijęs su ta apsauga;

(12) priešingai, Komisija negalėtų pateikti pasiūlymo dėl Sutartims įgyvendinti reikalingo Sąjungos teisės akto dėl benamių kačių ir šunų apsaugos siekiant gyvūnų gerovės. Taigi, Komisija daro išvadą, kad ta iniciatyvos dalis neatitinka Reglamento (ES) 2019/788 6 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos c punkto teisinio reikalavimo;

(13) todėl pasiūlyta piliečių iniciatyva pagal Reglamento (ES) 2019/788 6 straipsnio 4 dalies trečios pastraipos b punktą turėtų būti užregistruota iš dalies – tik tos jos dalys, kurios nėra akivaizdžiai viršijančios Komisijos įgaliojimus pateikti pasiūlymą dėl Sąjungos teisės akto siekiant įgyvendinti Sutartis;

(14) ta išvada nedaro poveikio vertinimui, ar šiuo atveju būtų tenkinamos konkrečios materialinės sąlygos, įskaitant atitikties proporcingumo bei subsidiarumo principams ir suderinamumo su pagrindinėmis teisėmis sąlygas, kad Komisija galėtų imtis veiksmų;

(15) organizatorių grupė pateikė tinkamų įrodymų, kad ji atitinka Reglamento (ES) 2019/788 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus reikalavimus, ir pagal to reglamento 5 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą paskyrė kontaktinius asmenis;

(16) šia iniciatyva nėra aiškiai siekiama piktnaudžiauti, ji nėra lengvabūdiška, nepagrįsta ar akivaizdžiai prieštaraujanti Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje išdėstytoms Sąjungos vertybėms arba Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintoms teisėms;

(17) todėl, remiantis 7–12 konstatuojamosiose dalyse išdėstytais argumentais, iniciatyva „ES benamių šunų, kačių ir gyvūnų globos namuose laikomų gyvūnų apsaugos ES arba trečiosiose šalyse iniciatyva“ turėtų būti iš dalies užregistruota;

(18) išvada, kad Reglamento (ES) 2019/788 6 straipsnio 4 dalies trečios pastraipos b punkte nustatytos sąlygos, kuriomis iniciatyvos gali būti registruojamos iš dalies, yra įvykdytos, nereiškia, kad Komisija kokiu nors būdu patvirtina faktinį užregistruotos iniciatyvos turinio tikslumą – už jį atsako tik iniciatyvos organizatorių grupė. Užregistruotos iniciatyvos turinys atspindi tik organizatorių grupės nuomonę ir jokiu būdu negali būti laikomas atspindinčiu Komisijos nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Europos piliečių iniciatyva „ES benamių šunų, kačių ir gyvūnų globos namuose laikomų gyvūnų apsaugos ES arba trečiosiose šalyse iniciatyva“ užregistruojama iš dalies.

2. Pritarimo šiai iniciatyvai pareiškimai gali būti renkami, jei šia iniciatyva siekiama, kad Komisija pateiktų pasiūlymų dėl Sutartims įgyvendinti reikalingų Sąjungos teisės aktų:

a) dėl gyvūnų globos namų, kuriuose laikomos katės ar šunys, jei globos namai dalyvauja Sąjungos kačių ir šunų rinkoje;

b) dėl gyvūnų, įskaitant benamius ir globos namuose laikomus gyvūnus, naudojimo mokslo tikslais;

c) kuriais į tarptautinius prekybos ar asociacijos susitarimus įtraukiamos nuostatos, pagal kurias galimybė gauti tokiuose susitarimuose numatytos naudos priklausytų nuo to, ar laikomasi būtinųjų benamių kačių ir šunų apsaugos standartų;

d) pagal kuriuos galimybė gauti ES lėšų priklausytų nuo to, ar laikomasi būtiniausių benamių kačių ir šunų apsaugos standartų.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas piliečių iniciatyvos „ES benamių šunų, kačių ir gyvūnų globos namuose laikomų gyvūnų apsaugos ES arba trečiosiose šalyse iniciatyva“ organizatorių grupei, kuriai kaip kontaktiniai asmenys atstovauja Gisela URBAN ir Hans-Erich Rainer GAERTNER.

Priimta Strasbūre 2026 m. vasario 10 d.

Komisijos vardu
Maroš ŠEFČOVIČ
Komisijos narys